

maa iagttage, naar der gives en Bane-Expropriationsret. Men saavidt jeg forstod den ærede Rigsdagsmands Motivering, saa gif den ud paa, at vedkommende Ciere skulde have Ret til at fordre, at Banen skulde ligge saaledes, at den var lige fordeelig og beliggende for dem alle. Det var det, jeg forstod skulde være Meningen med Ændringsforslaget; men dersom det blot er Meningen, at de ikke skulde kunne udelukke fra en Bane, som erholder Expropriationsret og som altsaa ikke er reent privat, saa vil Regjeringen iagttage de samme Pligter ligeover for den almindelige Færdsel i dette som i alle andre Forhold, men dertil behøves ikke Ændringsforslaget.

Frolund: Jeg vil tillade mig at gøre opmærksom paa, at det Æneste, som kan give dette Lovforslag Berettigelse, forekommer mig at være den meget vigtige Gjenstand, som her er Tale om. Men det, at man giver en af de fire Ciere af Kalkbruddet Lov til at udføre en Jernbane, giver ham ligeover for de andre Ciere adskillige Fordele, uden at derved opnaaes nogen Sikkerhed for, at Kalken vil blive billigere end tidligere; thi naar man tager Hensyn til, at Udføbningsstedet tilhører denne ene Cier alene, hvorved han faaer en betydelig Indflydelse paa Banens Afbenyttelse, saa vil man see, at Hensynet til Billighed her neppe kan komme synderlig i Betragtning. Det ligger aldeles i Cierens Haand, hvormeget han vil slaae af og hvormeget han vil lægge paa. Jeg har ikke villet gaae videre med Forslaget denne Gang, men jeg troer, at det bør tages under Overveelse ved 3die Behandling, om der er nogen Grund til at bevilge disse forskjellige Begunstigelser ved Anlægget af en saadan Bane til en Rigmand, for at han derved kan komme til at give sin Eiendom et større Dvsving. Det forekommer mig navnlig at være noget ganske Nyt, at man skulde begunstige en privat og rig Mands Industri ved at fritage ham for Bruget af stemplet Papir. Jeg anseer det meget tvivlsomt, om man, naar en fattig Mand var kommet med et Forslag i den Retning, da vilde gaae ind derpaa.

Tscherning: Det skulde gøre mig meget ondt, om vi skulde komme til at hindre hylken-

somhøist Mand i at gjøre Anlæg af denne Art, og det er kun Rigmand, som kunne gjøre det. Det er i det Heles Interesse, at saadanne Anlæg faae Dvsving. Men ligesaa meget som dette er min Overthydning, ligesaa meget er det min Overthydning, at den første Gang, vi komme ind paa et Foretagende af denne Art, maae vi see at udvikle en Praxis, som bliver saaledes, at vi ikke træde til og understøtte den ene Concurrent med det Offentliges Hjælp til Skade for andre. Det er Fejlen ved denne Sags Behandling — om jeg maa tage mig den Frihed, at gjøre den ærede Minister opmærksom derpaa, uden at det i mindste Maade maa see ud som nogen Bebrejdelse — at den ikke burde være modtaget og understøttet af Regjeringen, uden at den med Hensyn til, hvor Banen skal føres, havde været ledsaget med Erklæring fra alle de Paagjældende over commoda og incommoda, saaledes at den havde ligget for os med positive Protester fra deres Side, som ikke ville have Banen ført der, hvor Hensigten er, den skal føres. Naar Sagen ligger for os paa denne Maade, kunne vi først skjønne, om de Indsigelsesgrunde, hvorefter Banen forlanges, stoye paa et eller andet Sted, ere af en saadan Natur, at man bør vige tilside for dem, eller om de ere af en saadan underordnet Natur, at man dog skal indrømme Expropriationsret. Lad os forudsætte, for at forstaae det her Sagte rigtigt — jeg kjender slet ikke hvor denne Bane vil komme til at gaae, men jeg kan tænke mig, efter det Kjendskab jeg har til Terrainet i det Hele taget, at den netop kommer til at gaae over Eiendele, som tilhøre enkelte af de i den store Kalkmark lodtagne Mænd; lad os forudsætte, at disse altsaa skulde ved Statsmagtens Mellemkomst kunne blive exproprierede til Fordeel for een af deres Concurrenter; dersom det var saaledes, saa maatte deres Indsigelse imod, at Banen kom til at gaae over deres Eiendele, være absolut, og vi kunde ikke sige Ja til Lovforslaget; det maatte da blive Gjenstand for en Overenskomst mellem de Vedkommende, om Banen skulde kunne passere der eller ikke. — Skulde Banen gaae over andre Eiendomme, som ikke ere interesserede i Sagen, hverken til